

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Jomard meg a

Cím:

KERÜLETI

Forrás:

CITADELLA

(Hely)

Erőmű Gyűjtemény
1851. (Idő) II. 14.

(Köt. v. fűz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy:

325.092.4

Hely:

Citadella

Személy:

18/19

Helyszám:

1385 — All. Karpins

A „citadella” szó koronként az erődítmények egy-egy bizonyos fajtáját jelentette. Ezeket az erős köépitményeket rendszerint magaslatokra építették, s katonai célokat szolgálták.

A gellérthegyí Citadella 1851-ben épült. Az 1848/49-es események teljes lezajlása után az osztrák hadvezetőség célszerűnek látta, hogy más városokhoz hasonlóan (Prága, Krakkó, Milánó) Magyarország fővárosában is fellegvárat építtessen, mely a budai váron, s általában az egész környéken uralkodjék. Ehhez legmegfelelőbb hely a Gellérthegy volt.

Ebben az időben ott egy 1815-ben felavatott csillagvizsgáló intézet romos épületei álltak. 1849. május havában, a vár ostromakor ugyanis Görgey a Gellérthegyről lőtte

Buda várát, s természetesen onnan is viszonzták a tüzet. — A csillagvizsgáló — melynek értékes berendezését előzőleg elszállították — több találatot kapott. Ennek helyére tervezték a Citadella felépítését.

A bécsi cs. kir. hadügyminisztérium 1850. augusztus 15-én a budai katonai parancsnoksághoz leiratot intézett, melyben értesítette, hogy a budai hadmérnöki hivatal a pesti egyetem tanácsával tárgyalást kezdett a Gellérthegyen, az egyetemi csillagvizsgáló környékén lévő telkek megvásárlása ügyében. Közölték, hogy ide erődöt akarnak létesíteni.

A szükséges telkeket megszerzték és a bécsi katonai hatósághoz beérkezett számos ajánlat közül Zita Emánuel altá-

bornagy terveit fogadták el, amelynek alapján Kasselik Ferenc vállalkozó építette meg a Citadellát.

A Citadella faragott kőből készült, a Duna felőli oldala félkör alakú. Balra tartva sokablakos falrész húzódik, a Tabán felé néző oldalán monumentális, kőből rakott kapukeret állt. Katonai jellege 1899-ben szűnt meg, amikor is a kapu feletti részt jelképesen lebontották.

A második világháborúban újból katonai célokra használták, főképpen légelhárító ágyúkat helyeztek itt el. A bombázások alatt több helyen erősen megsérült.

A Citadella Budapest egyik legszebb műemléke, előtte áll szabadságunk jelképe: a szabadságszobor.